

£َرِيمًا “Rabbin, sadece kendisine kulluk etmenizi, ana-babanıza iyi davranmanızı kesin bir şekilde emretti. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa, kendilerine «Ü!» bile deme; onları azarlama; ikisine de güzel söz söyle!”[1] Âyetteki birinci mesaj: Yalnız Allâh’a kulluk. Hiçbir fânîye kul olunmayacak yalnız Allâh’a kulluk yapılacak ve ancak O’na teslim olunacak, O’ndan mağfiredilenecek, O’na ibâdet edilecek… İkinci mesaj: Anne-babaya iyi davranmak. Dünyaya gelişe bir sebep ve vesile olmuş olan anne-babaya güzel muâmele. Cenâb-ı Hak; اِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ اَحَدُهُمَا اَوْ كِلاَهُمَا فَلاَ تَقُلْ لَهُمَا اُفٍّ “Onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlandığı veya ihtiyarladığı zaman, sakın ha onlara üf deme!” buyuruyor Demek ki insan yaşlandıkça bir çocukluk devresine giriyor. Güç, kuvvet kesiliyor. Nasıl vücut güç-kuvvetini kaybediyorsa, zihnî melekeler de zaman içinde gücünü kaybedebilir. Bu durumda anne-baba, üf dedirtmeye müsait çocuksu bir hareket yapabilir. Fakat böyle bir anda ilâhî mesaj gayet açık: فَلاَ تَقُلْ لَهُمَا اُفٍّ «Sakın ha onlara üf bile deme!» Muhterem Kardeşlerim Kâ‘b bin Ucre -radiyallâhu anh- rivâyet eder: Rasûlullah -Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem-, bizden, minbere yakın oturmamızı isteyince, minberin tam önünde topluca oturduk. Bir basamak çıktı; «Âmîn!» dedi. Bir basamak daha çıktı. Yine «Âmîn!» dedi. Bir basamak daha çıktı. Yine «Âmîn!» dedi. Minberden indiğinde; “–Ey Allâh’ın Rasûlü! Bugün biz, Siz’den daha önce işitmediğimiz yeni bir şey işittik.” dedik. Bunun üzerine buyurdu ki: “–Minberde iken Cebrâil geldi. Bana birinci basamakta iken; «–Ramazân-ı şerîfe erişip de bağışlanmayan rahmetten uzak olsun!» dedi. Ben de; «Âmîn!» dedim. İkinci basamağa çıktığımda; «–Yanında Sen’ın adın söylendiği hâide Sana salât ve selâm getirmeyen rahmetten uzak olsun!» dedi. Ben de; «Âmîn!» dedim. Sonra üçüncü basamağa çıktığımda; «–Ana-babasının yaşlılığına erişip de veya bir tekinin ihtiyarlığını görüp de, cenneti kazanamayan kişi rahmetten uzak olsun!» dedi. Ben de; «Âmîn!» dedim.”[2] Bu hadîs-i şerifte Cebrâil’ın Allah’tan getirdiği üç tane îkaz var: İlki, baştan sona ilâhî rahmet, bereket, merhamet ve af dolu olan Ramazân-ı şerîfi, bağışlanmamıza vesile olabilecek güzelliklerle en iyi şekilde değerlendirebilmek. Diğeri, Efendimiz -Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem-’ın kıymetini iyi idrâk edebilmek. Peygamber

Efendimiz ki, Cenâb-ı Hakk’ın ümmet-i Muhammed’e çok büyük bir lutfudur. O yegâne örnek, üsve-i hasene… İnsanoğlunun başından ne kadar problem geçecekse veyahut da büyük mükâfatlar yaşanacaksa, hepsinin bir benzeri Efendimiz’ün başından geçmiş. Efendimiz -Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem-, ümmetine çok müşfik, çok merhametli bir Peygamber. O’na mukabil borcumuz çok. Bunların en büyüğü de, hiç şüphesiz O’na candan selâm ve salevât-ı şerîfe… Hadîs-i şerîfin üçüncü mesajı ise, anne ve babalarımıza onlar yaşlandığında nasıl muâmele edeceğimiz hakkında. Onlara hizmet ve itaat şart. Ancak anne-babaya itaat, Allâh’a itaate mânî oluyorsa, o zaman orada itaat olmaz. Çünkü her şeyden önce birinci şart, Allâh’a itaat… Fakat Allâh’a âsî olan anne-babalara da tavrımızın, her şeye rağmen mâruf yani iyilik ve ihsân üzere olması gerektiği de yine Cenâb-ı Hakk’ın emridir. Cenâb-ı Hak, anne-babaya olan iyi davranmanın mahiyetini şöyle bildiriyor: وَاخْفِضْلَهُمَاجَنَاحَالذُّلِّمِنَالرَّحْمَةِوَقُلْرَّبِّارْحَمْهُمَاكَمَارَبَّيَانِىصَغِيرًا “Onları esirgeyerek alçakgönüllülükle üzerlerine kanat ger ve: «Rabbim! Küçüklüğümde onlar beni nasıl yetiştirmişlerse, şimdi Sen onlara (öyle) rahmet et!..» diyerek duâ et!”[3] Yani hem ihtiyar ve âciz anne-babaya bakılacak hem de onlara bir vefâ borcu olarak kendilerine duâ edilecek. Bu şekilde Allâh’ın rahmeti ve rızâsı kazanılmış olacak. Dünya evine girenler, bilhassa şu iki hususta dikkatli olmalılar: a. İhtiyar anne-babalarına hürmet ve saygıda kusur etmeyecekler, b. Güzel, sâlih ve sâliha bir nesil yetiştirmeye gayret edecekler. Evliliğe adım atan her gencin en mühim vazifeleri bunlar. Nihayetinde onlar da bir gün aynı hâli yaşayacaklardır. Değerli Kardeşlerim Cenâb-ı Hak, hayatın merhalelerinden bahsediyor. Bütün bir ömrü şöyle hülâsa ediyor: وَمَنْنُعَمِّرْهُنُنَكِّسْهُفِىالْخَلْقِاَفَلاَيَعْقِلُونَ“Kime uzun ömür verirse, Biz onun yaratılışını (gençiğini ve güzelliğini) bozar, beli bükük hâle getiririz. O kimseler bunu idrâk etmez mi? (Yolculuk ne tarafa?)” [4] İnsan önce âcizlikle dünyaya geliyor. Anne-babanın kollarında ve şefkatinde büyüyor. Burada anne-babanın da mühim

üç asır böyle bir istikamette yaşamışlardır. Yani Osmanlı, Allâh’ın servetini kullanmayı bildi ve Cenâb-ı Allah da onları üç asır içinde 24 milyon kilometrekareye hâkim kıldı. Mühim olan Allâh’a kul olabilmek ve mülkün kimin olduğunun farkına varabilmek. Onun için şeytanla bir müştereklik/ortaklık olmaması şart. Çünkü şeytanla müştereklik, cennete girmeye en büyük engeldir. Bu engele takılmak da ne büyük bir hüsrandır. Muhterem Kardeşlerim Mülk de biz de Allâh’a aitiz. Bu sebeple hem malımızla hem de kendi güzel hâlimizle gariplerin gönüllerini alıcı olmalıyız. Bu noktada Cenâb-ı Hak, bir incelik ve zarâfet bildiriyor:

وَاِمَّا

تُعْرِضَنَّ

عَنْهُمُ

ابْتِغَاءَ

رَحْمَةٍ

مِنْ رَبِّكَ

تَرْجُوهَا

فَقُلْ

لَهُمْ

قَوْلاً

مَيْسُورًا “Eğer

Rabbinden umduğun, beklemekte olduğun bir rahmet için onların yüzüne

bakamıyorsan, hiç olmazsa kendilerine gönül alıcı bir söz

söyle.”[12] Efendimiz -Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem-’ın yanına

garipler, yalnızlar, kimsesizler gelirdi. Kendilerine verilecek bir şeyler veya bir sadaka beklerlerdi.

Bazen Efendimiz -Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem-’ın elinde verecek hiçbir

şey olmazdı. Zaten çok zaman kendisi de aç olarak gezerdi. Efendimiz

-Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem-; elinde verecek bir şey olmadığına yoksulların o

isteklerine karşı utanır, bir şey veremediği için yavaşça yüzünü belli

etmeden yan tarafa çevirirdi. Bunun için Cenâb-ı Hak îkāz etti:

فَقُلْ

لَهُمْ

قَوْلاً

مَيْسُورًا

“Hiç olmazsa kendilerine gönül alıcı birkaçç söz söyle

!” Yani: «Yüzünü çevirme, onları teselli et!»

Böylece Efendimiz -Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem-, elinde maddî imkân

olmadığı anlarda bile tebessüm ve tatlı ifadeleriyle hep infak hâlinde yaşadı. Efendimiz

-Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem-; hayatın her türlü ahvâli karşısında

dâimâ kucaklayıcı, huzur verici, dengeli ve teselli edici idi. Meselâ, Hendek

Harbi’nde müslümanlar ağır bir imtihan geçirdiler. O kadar zor anlar

yaşadılar ki; “Allâh’ın yardımı gelmeyecek mi?” diye içlerine

şüphe düştü. O zaman Efendimiz -Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem-;

“Esas hayat, âhiret hayatıdır.” buyurdu. Sonradan Mekke fethi gibi

büyük ve ihtişamlı bir zafer kazandığında da aynı hâl içindeydi. O, bir

devenin üzerinde secde hâlinde Mekke’ye giriyordu. Zafer işaretleri

yapmıyordu. Etrafına yine; “Esas hayat, âhiret hayatıdır.” buyuruyordu.

Çünkü bu dünyadaki başarı ve mükâfatların hepsi

izâfî. Ne kadar zafer varsa, hepsi Allâh’ın yardımıyla tecellî etmiştir.

Bu sebeple kul, dâimâ Cenâb-ı Hakk’a ilticâ hâlinde olmalı; malî, kavî ve fiilî davranış olarak devamlı infak hâlinde bulunmalı, mütevâzı ve mütebessim yaşamalı. İslâm’ın güler yüzünü çehresinde yansıtılmalı. Böylece içtimâî çevrede her zaman gönül alıcı ve gönül yapıcı olmalı. Bugün çatırdayan aileler altında ezilen bir nesil, sokakların insafına terk edilenler, narkotikte eriyenler ve fuhşun girdabında yok olanlar karşısında bizler de mes’ul değil miyiz? Molla Câmî ne güzel ifade buyurmuş: “Bir gönül al ki, hacc-ı ekber olsun.” Kâinatta insanın inşa ettiği tecellîgâh Kâbe’dir. Fakat insan kalbi de Cenâb-ı Hakk’ın inşa ettiği bir tecellîgâhtır. O bakımdan en büyük ibâdet, gönül almaktır. En büyük felâket de gönül yıkmaktır. Hazret-i Mevlânâ bu hususta da şöyle buyuruyor: “Merhem ol, sakın diken olma!”   Muhterem Kardeşlerim Merhem olmanın ilk adımı, paylaşmaktır. Sahip olduğumuz ilim, mal-mülk, hattâ güleryüz misâli neyimiz varsa, bunlarla çevremizdekilere merhem olabilmeliyiz. Bunun en güzel yolu, cimrilik ve israftan kaçınmaktır. Cenâb-ı Hak buyurur:

وَلاَ

تَجْعَلْ

يَدَكَ

مَغْلُولَةً

اِلَى

عُنُقِكَ

وَلاَ

تَبْسُطْهَا

كُلَّ

الْبَسْطِْ

فَتَقْعُدَ

مَلُومًا

مَحْسُورًا “Elini boynuna bağlayıp cimri kesilme, büsbütün de açıp tutumsuz olma, yoksa pişman olur, açıka kalırsın.”[\[13\]](#) Hep kendine göre yaşamak yok. Etrafa bîgâne kalamayız. Cimrilik de israf da bu sebeple men edilmiştir.

Çünkü israf, kendine harcama; cimrilik, kendine biriktirmedir. İkisinin de içtimâî yönü yoktur, diğergâmlık tarafı mevcut değildir. İki vasıf da insanın hodgâmlığıdır. Fakat Cenâb-ı Hak, hodgâm bir kul istemiyor, diğergâm bir kul istiyor. O hâlide israf da etmeyeceğiz, cimri de olmayacağız. Devamlı infak sahibi olacağız. İnfakta ölçü nedir? Bunu Cenâb-ı Hak şöyle îzah ediyor:

وَيَسْئَلُونَكَ مَاذَا

يُنْفِقُونَ

قُلِ

الْعَفْوَ

كَذَلِكَ

يُبَيِّنُ

اللهُ لَكُمُ

اْلاَيَاتِ

لَعَلَّكُمْ

eş-Şuarâ, 88-89 [\[17\]](#) el-İsra, 31 [\[18\]](#) et-Tekvîr, 8-9

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)